

ČITATEL osim, pogledajte na šteti! Vaša Library of Congress je list / imeti na osim, pogledajte na šteti! Vaša Library of Congress je list / imeti na

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Registered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 88. — Šte

(Telephone: CHelsea 3-1242)

NEW YORK, FRIDAY, MAY 7, 1943. — PETEK, 7. MAJA, 1943

NA NEKAJ VEČ KOT na dan dobivaš... 2C 'GLAS NARODA' PO POŠTI NAKLADNOST NA DOM (Glasnik sobot, nedelj in praznikov) ČITAJTE, KAR VAS ZANIMA

VOLUME LI. — LETNIK LI

PRODIRANJE PROTI MORJU

Ameriške in angleške čete so s pomočjo uničujoče zavezniške zračne ofenzive, ki je pregnala osiška letala iz zraka, razbile sovražno črto pred Bizerto in Tunizom ter so zavzele Massicault, 15 milj jugozapadno od Tuniza.

Amerikanci, ki napredujejo navzlic močnemu sovražnemu odporu, so vdrla globoko v sovražnikovo črto. Nemci in Italijani se pred silnimi zavezniškimi vdarci naglo umikajo proti Bizerti in Tunizu. Medtem pa jih silovito obstreljujejo artilerija in aeroplani.

Associated Press pravi, da se je pričela "povračilna" bitka, ki pomeni predigro za evropski vpad.

Amerikanci se nahajajo komaj 8 milj oddaljeni od Bizerte in stalno prodirajo proti Ferryville ob Bizertskem jezeru. Ameriška artilerija je že razbila pomole in pristaniške naprave v Ferryville.

Na 40 milj dolgi fronti so se bili boji celo noč in zavezniški sovražniku niso dovolili nobenega časa.

Na povelje vrhovnega poveljnika na Osrednjem Vzhodu generala Alexandra so zavezniški pričeli streljati z vsemi topovi in v zraku so bile cele jate aeroplanov. Tako koncentriranega ognja ni videla niti prva svetovna vojna in sovražnik se proti njemu nikakor ne more držati.

V kratkem času so bile razbite vse skrbno pripravljene utrdbe in skrite artilerijske postojanke.

Angleži so zavzeli Džebel bou Aoukaz, edino še višino pred Tevombu in je s tem odstranila nevarnost, da bi Nemci mogli vdariti na angleško levo krilo.

Amerikanci so odbili vse sovražne protinapade ob obrežju blizu Bizerte ter so zasedli Džebel Čeniti, ki kraljuje nad obsežno planoto, in Džebel Aehkel, od koder se odpira cesta proti Ferryville in dalje proti Bizerti.

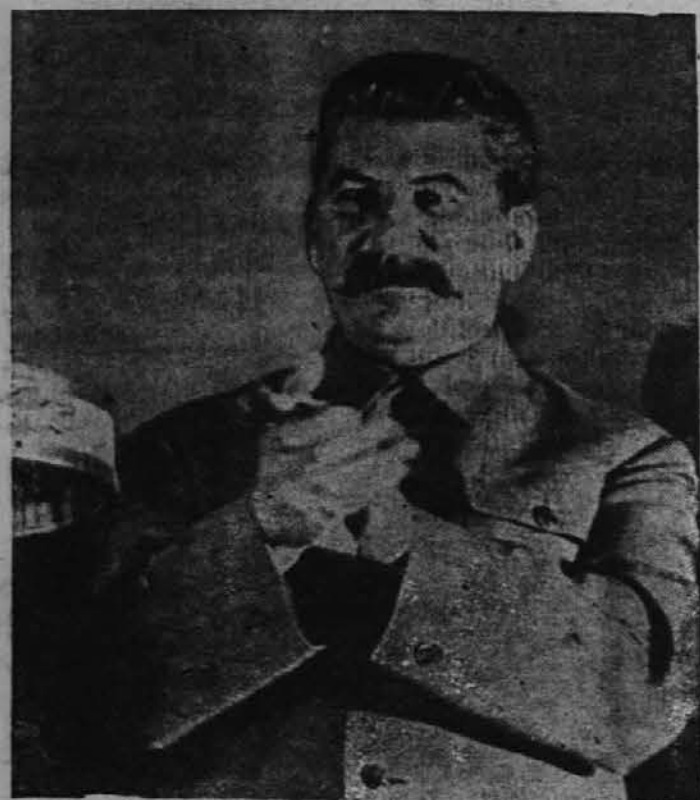
Ameriške letede trdnjave so ob severni obali Sicilije zasledile nek velik osiški parnik. Ena bomba je zadela parnik ravno v sredini. Nastala je strahovita razstrelba in oblake dima so mogli aeroplani videti na razdaljo 60 milj. Pozneje so aeroplani napadli konvoj treh parnikov; en parnik je bil potopljen, eden je gorel, eden pa je bil znatno poškodovan.

Bombniki so tudi napadli šest italijanskih transportnih aeroplanov, katere je spremljalo 16 zasledovalnih aeroplanov. Bombniki so se spustili nad nje in v kratkem času je bilo uničenih vseh šest transportnih aeroplanov in ravno tako dva Messerschmidta in en Macchi.

RUSKA FRONTA

Rdeča armada je včeraj zopet napredovala severno od Novorosska ter je zlomila pet nemških protinapadov. Ubityh je bilo 1500 Nemcev samo ne enem kraju. Uničenih je bilo 6 sovražnih tankov in 15 poljskih topov, 33 strojnica, 13 zakopnih minarjev ter 6 municijskih skladišč.

Ko so Rusi zavzeli Neberdžak, 10 milj severovzhodno od Novorosska, so zopet prebili nemško črto. Nemci so izvedli več protinapadov ker so se vasi za vsako ceno hoteli polastiti, toda vsi napadi so bili odbiti.

Marsal Josip Stalin, ki je jasno povedal, kaj misli o odnosih med Rusijo in Poljsko.

Poroča Jugoslav Information Center, New York

Iz Slovenije

Nova nameščenja v italijanski upravi ljubljanske pokrajine

(Izvirna vest iz domovine.) General Gastone Camba je prevzel vrhovno poveljstvo nad italijansko okupacijsko armado — zamenjal je v tej funkciji zloglasnega fašističnega krvnika Mario Robotti-a.

Alojz Jamnik je v mesecu novembru 1942 postal komisar občine Dobrava.

Miloš Gabrijan je bil imenovan v decembru 1942 za župana mesta Kočevje in okolice Kočevja.

Josip Likar je bil v mesecu decembru 1942 imenovan za komisarja v občini Kostanjevica.

Enriko Ashaghi, fašist, je imenovan v Ribnici za komisarja v zameno Marka Rudeža.

Mario Reschnigg je imenovan za komisarja v zameno Franca Majcena.

Andrej Gustin je imenovan za komisarja občine Lora v zameno Mataja Bukovec-a.

Beda in pomanjkanje v Jugoslaviji

Najvplivnejši newyorški list New York Times prinaša v številki iz 5. maja dolg članek o bedi in pomanjkanju v Evropi, v kateri poroča o Jugoslaviji naslednje:

V Jugoslaviji mleka sploh ni dobiti, a kavo in čaj plačujejo oni, ki imajo dovolj sreče, da jih najdejo, po 10 dolarjev funt. Črna borza je seveda tudi v tej deželi cvetoča — podpira jo nemško vojsko ki seveda najstrožje kaznuje vsakega domačina, ki se pritoži, češ, da blati čast nemške armade. V Beogradu je bila cena kruha v mesecu no-

vembru 2,50 dolarjev za funt — dnevni delež je bil takrat približno pol funta — tako da so plačevali dnevni delež kruha z zneskom, ki je odgovarjal povprečni dnevni neizvežanega delavca.

MATERNI DAN

Skoro po celem svetu obhajajo drugo nedeljo v maju Materni dan, v spomin na matere, ki so rodile in trpele za svoje otroke.

Ta dan se svojih mater spominjajo sinovi in hčere in jim prinašajo ali pošiljajo darove, ali saj kako voščil. no pismo. In matere so vsega tega vesele, bolj se vesele tega dne kot svojega rojstnega dne, kajti tega dne je vse njihovo srce pri njihovih otrocih in se kar taja v ljubezni.

Prihodnjo nedeljo bo Materni dan. Marsikatera mati je ali pa še bo prejela voščilo od svojega sina-vojaka in mati bo vesela, ker se je za ta dan sin spomnil, pa vseeno se bo v njeno srce zažrl črv, ki ji bo govoril: "Tvoj sin je padel!"

In milijone in milijone mater po celem svetu bo v nedeljo praznovalo ta praznik s pekočo bolečino v svojem srcu.

"Ali je še živ?" se bo vpraševala v tihi bojazni in po licu ji bo spolzela grenka solza.

Materni dan je zamislila Miss Anna Jarvis, praznik, ki naj bo posvečen materam. Njena misel je tudi bila, da bi bil ta dan obhajani drugo nedeljo v maju. To svojo misel je priporočila mnogim vplivnim možem in organizacijam in prvi materni dan so obhajali v Philadelphiji 10. maja, 1908. Kot državni praznik, posvečen materam pa je bil za državo Pennsylvania razglašen leta 1913. Od tedaj so tudi ostale države ena za drugo sprejele ta praznik in 8. maja 1914 je kongres s posebnim odlokom pooblastil predsednika Woodrowa Wilsona, da je drugo nedeljo v maju za vse Združene države razglasil za Materni dan ter obenem odredil, da so tega dne po državnih poslopih razobešene zastave.

V velkem spoštovanju se klanjamo našim materam, ki so žive; molimo pa za one, ki so nas že zapustile ter jih hranimo v blagem spominu. Okrasili bomo njihove grobove, komur bo le mogoče.

Mati, o mati, Ti si le ena in Tvoj spominski dan bo ves posvečen Tebi!

Misija v Moskvi Mihajlovič v novi luči

Davies spet odšel na misijo v Moskvo

Washington, 4. maja. — Joseph E. Davies odhaja te dni spet v Moskvo in sicer kot posebni odposlanec predsednika Roosevelta, da se pogovori s Stalinom. To se je izvedelo potom merodajnega vira, ki ga je smatrali za točnega. Uradno sicer stvar ni bila objavljena v Beli hiši, toda vkljub temu je znano, da bo Mr. Davies skušal pregovoriti oziroma pridobiti Stalina, da se sestane s predsednikom Rooseveltom.

Premier Stalin in predsednik Roosevelt bi se pogovorila o problemih, ki jih bodo morali zavezniški skupno reševati, če naj se po vojni vzpostavi res trajni mir.

V splošnem se smatra, da je Mr. Davies najpripravnejša oseba za to novo misijo v Moskvo, ker je bil par let za našega poslanika v Sovjetski Rusiji in so mu Rusi tudi zaupali. Možnost obstaja, da bo baš dogovor, kar se drugim ni posrečilo, namreč, da bo povabil predsednika Roosevelta Jožetu Stalinu to pot sprejeto in se bodela ta dva moža osebno sestala na konferenci.

V Rusijo odhaja ta teden tudi Maksim Litvinov, sovjetski poslanik v Zdr. državah, ki se ni bil na obisku v svoji domovini od 7. decembra, 1941, ko je dospel v Ameriko, kot poslanik svoje dežele.

London, 5. maja. (ONA.) — Zadeva bodočnosti Draže Mihajloviča je zavzemala danes med zamejskim vladami tukaj drugo mesto za poljsko-sovjetskim sporom in krožile so govorice, da bo Mihajlovič eliminiran kot politična osebnost, katero predstavlja s svojim činom vojne ministra zamejne vlade Jugoslavije.

Mednarodni zavezniški krogi sicer niso potrdili teh možnosti, niti niso nudili natančnih informacij glede te zadeve.

Komunistični list "Daily Worker" je poročal da se pripravljajo v diplomatičnih krogi ukrepi, ki so namenjeni na Mihajlovičovo politično karijero, katera je bila prikazana kot nezadovoljiva tako za sovjetsko kot za rusko vladu. Britska vlada, piše omenjeni list, se je izrekla na "dočela formalen način" proti Mihajloviču.

List je tudi ponovil obdolžitve, da je Mihajlovič pred nedavnim podal protibritske in protisovjetske govore, iz katerih je tudi citiral, obenem pa ponovno omenil že prej objavljene obdolžitve, da je Mihajlovič mešetaril z Italijani ter izmenjeval vojne ujetnike za municije in orožje.

Med sovjetsko vladu in zamejno jugoslovansko vladu je bil Mihajlovič že večkrat vzrok napetosti odnosov in komunistični tisk v Angliji in v Ameriki ga je čisto kritiziral. Njegova navzočnost na terenu je radi njegovega mesta v vladi in spričo dejstva, da je poveljnik armade, ki se bori proti osišču, izredno košljiv problem za zavezniške, ker druge odporne skupine partizanov v Jugoslaviji se bore proti sovražniku neodvisno od Mihajloviča.

Mihajlovič je sedaj vojni minister v vladi premijera Slobodana Jovanoviča, kateri je za pan-srbsko gibanje v jugoslovanski politični sferi, odobraval vzpostavitev velike srbske države v poveljni Jugoslaviji. Justični minister, Milan Gvoričević in minister Prosvete, Miloš Trifunović, se nagibljeta v isto smer.

Tem elementom v ubežni jugoslovanski vladi v Londonu nasprotujeta Milan Grol, minister za transportacijo in vodja srbske demokratične stranke, ter Ivan Subašić, ban Hrvatske, ki propagira federativno Jugoslavijo. Ker Jugoslavija obstoja iz treh narodnosti, Srbov, Slovencev in Hrvatov, izgleda, da ti medsebojni elementi goje nekako ljubosumnje glede svojih posameznih privilegijev v okviru svoje narodnosti.

Japonska predloga za izmenjavo internirancev

London, 5. maja. — Vnanji tajnik Eden je danes povedal nižji zbornici, da proučujejo zavezniški japonsko predlogo glede nadaljnih izmenjav civilnih internirancev. Dejal je, da je prišla tozadevna ponudba preko Švice in Japonci so pripravljene izmenjati 1600 internirancev.

Sova izvalila piščeta

Williamsburg, Va. — V drevesni duplini blizu doma R. A. Rose prebiva sova, ki je že zvalila dve gnezdi piščet in sedi že na tretjem

Razne vesti

Gayda bi ravnal z ujetimi zavezniškimi letalci po japonsko

Virginio Gayda, ki je poznan kot Mussolinijevo trobilo, je izjavil, da bi bilo po njegovem mnenju primerno ako bi se ravnalo z zajetimi zavezniškimi letalci tako, kot so ravnali Japonci z ameriškiimi, ki so prišli bombardirati Tokio. To poročilo je bilo podano po britskem radiju in citirano po CBS. — Gayda je to svojo sugestijo prinesel v uradnem listu "Giornale d'Italia", katerega urednik je.

Ameriški general ubit

General Frank M. Andrews, letede general in vrhovni poveljnik ameriških armad v Angliji, je bil v ponedeljek ubit, ko je njegov aeroplan treščil na tla na Islandu. Kratko poročilo o tej nezgodi samo pravi, da je aeroplan padel na tla na nekem samotnem kraju in da natančnih podatkov še ni.

Skupno z gen. Andrewsom je bil ubit tudi metodistiški škof Adna W. Leonard, ki je obiskal ameriške postojanke okoli sveta.

General Andrews je že osmi ameriški general, ki je bil ubit v sedanji vojni.

Stalin se zahvalil Standleyu za magazin

Moskva, 4. maja. — V ameriških diplomatičnih krogih je bilo rečeno, da je prejel ameriški poslanik Standley osebno zahvalo od premijera Stalina za poslano mu izdajo magazina "Life", katera je bila posvečena Rusiji in katero je ameriški poslanik poslal v Kremlin ko hitro je dospela v Moskvo.

Seyss-Inquartova hči ugrabljena

London, 4. maja. — Holandski patrijote so ugrabili edino hčer Arthur Seyss-Inquarta, vrhovnega nemškega komisarja za Nizozemsko. Kakor se glasi poročilo, ki je bilo podano preko francoske novinarske agencije A. F. I., drže patrijote dekletko kot talco.

Agencija je citirala turška tozadevna poročila, ki pravijo, da so naciji prenehali z nabiranjem talcev na Holandskem odkar je izginila edinka bivšega avstrijskega nacija Seyss-Inquarta. Dekle je menda staro okrog 18 let in Gestapo si prizadeva s pomočjo tajne policije priti na sled ngrabiteljem.

Poročilo švedskega radija tudi navaja, da sta bila najdena mrtva dva nacijska zaupnika v norveški prestolnici; oba sta bila usmrčena z bodalom.

Istočasno je bilo tudi poročano, da imajo holandski patrijote na svoji listi 47 imen izdajic, ki so zapisane smrti. Štirinajst od teh jih je že padlo.

Japonci spremenili katedralo v tempel

Stockholm, 4. maja. — Po poročilu Religius News Service so Japonci spremenili bivšo angleško katedralo v Hong Kongu v japonski tempel. Nadškof Roland Hall, ki je tam pastiriral, je sedaj v Angliji. Katedrala je bila nekatkrat zadeta po bombah, toda ni bila posebno poškodovana.

delavski in tega mnenja so tudi nekateri njegovi pristaji, ki so tozadevno vojni urad za delo že ostro kritizirali.

Vsekakor pa je Lewis izjavil, da ne bo kršil kontrakta premirja.

Boji v Jugoslaviji

Dne 21. marca 1943 je javil radio Moskva, da so jugoslovanski gerilci v področju Konjica, južno od Sarajeva, po srditih borbah, ki so trajale več dni, razpršili močne oddelke osiščnega vojaštva.

V bližini mest Jajce in Glamoč, v Bosni, vrše guerilske skupine drzne nočne napade na sovražna oporišča in prometne linije in prizadevajo sovražniku v teh bojih težke izgube.

SENAT SPREJEL PREDLOGO PROTI STAVKANJU

Washington, 5. maja. — Danes je bila v senatu sprejeta s 63 glasovi proti 16 predloga, ki odreja, da bo smatrana za kriminalni prestopok vsaka instigacija stavkanja v vojni industriji in v premogorovih, kjer prevzame obrat vlada.

Predloga je bila poslana v zbornico po treh dneh debatanja. Senator Conally, (dem. Texas) je moral pristati na mnoge popravke in dodatke te predloge, katere osnutek je on predložil.

Če bo ta novi zakonski osnutek sprejet in uveden, bo imel WLB polno pravico reševanja delavskih sporov glede mezd, itd. Vlada pa bo lahko nemudoma prevzela obratovanje vsake tovarne ali premogorova, kjer bi pretela splošna stavka ali zaustavljanje za vojno važne produkcije. Potrebna bo samo tozadevna predsedniškova izjava ali proglas, da je v tej in tej vojni tovarni ali majni prekinjena produkcija zaradi delavske stavke.

LEWIS VZTRAJA PRI SVOJI TRMI

New York, 6. maja. — Vse izgleda, da bo prišlo do nadaljnih nesoglasij med premogariji in operatorji ter WLB, ko bo potekla 15. dnevna doba premirja, ki je zdaj v teku.

John L. Lewis noče namreč nič slišati o tem, da bi se sestal z odborom WLB in vzajemno z njim delal za izravnavo spora. Njegov unijski odbor je z njim vred "šel domov", ko je bil povabljen, da pride in prisostvuje konferenci WLB, katera se je sestala z namenom, da prične razgovore o poravnavi premogarske zadeve.

Med Lewisom, administracijo, ter WLB je torej nastala nekakšna "živčna vojna" in vsa znamenja kažejo, da se drži leke prav tako trmasto, kakor Lewis in bo nemara končno obveljala beseda prvega.

Operatorji, posebno južni, se nočejo pogajati z Lewisom, dočim so oni s polja trdega premoga izjavili, da bodo storili vse, kar je v njih moči, da bo stvar izravnan po želji vlade, s katero želijo kooperirati. Lewis trdi, da je WLB proti-

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenia Publishing Company, (A Corporation)
Frank Sakar, President; Ignac Hudo, Treasurer; Joseph Lapaha, Sec.
Place of business of the corporation and address of above officers:
215 WEST 15th STREET, NEW YORK, N. Y.

50th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.
Subscription Yearly \$4. Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list in Ameriko in Kanado \$6.—; na pol leta \$3.—
in štiri leta \$12.—. — Za New York na celo leto \$7.—; na pol leta \$3.50.
Za inostranstvo na celo leto \$7.—; na pol leta \$3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenim sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA", 215 WEST 15th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 2-1243

Našim naročnikom!

Vsi veste, kako velika je sedaj draginja v vseh ozirih, posebno še pri papirju. Zelo nas bo veselilo, ako bi zamogli po možnosti imeti naročnino vedno vnaprej plačano. Poglejte datum poleg Vašega naslova, kateri dokazuje, do kdaj imate naročnino plačano. Ako je Vam naročnina že potekla, ozir. bo v kratkem potekla, skušajte isto kakor hitro mogoče poravnati. S tem, da ne čakate na naš opomin, nam prihranite na stroških, kar je baš v tem času listu dosti pomagano.

U p r a v a.

STALIN POLJSKI PONUJA ZVEZO

Mnogo so svetovni časopisi razpravljali o prelomu diplomatskih odnosov med Rusijo in Poljsko. Čitateljem je znano, da je Rusija prekinila diplomatske zveze s poljsko zamejno vlado v Londonu, ker je Poljska naprosila Mednarodni Rdeči križ, da ugotovi, kdo je leta 1940 v nekem gozdu pri Smolen-sku pobil 10,000 poljskih častnikov. Ker je po mnenju sovjetske vlade poljska vlada to storila v zvezi z nemško vlado, je Rusija s Poljsko vlado v zamejstvu kratkoma prelomila diplomatske zveze.

Sedaj pa je maršal Josip Stalin jasno povedal, kaj misli o odnosih med Rusijo in Poljsko.

Poročevalec newyorškega lista "The New York Times" Parker je Stalinu v tej zadevi predložil dvojce vprašanj, na katera je Stalin odgovoril naslednje:

"Dragi Mr. Parker:

1. maja sem prejel dve Vaši vprašanji glede poljsko-sovjetskih odnosov:

Tukaj so moji odgovori:

1. Vprašanje: "Ali vlada U. S. S. R. želi videti močno in neodvisno Poljsko ko bo enkrat premagala Hitlerjeva Nemčija?"

Odgovor: Brezpogojno to želi.

2. Vprašanje: "Na kaki podlagi naj bodo po Vašem mnenju urejeni odnosi med Poljsko in U. S. S. R. po vojni?"

Odgovor: Na podlagi trdnih in dobrih sosednjih odnosov in medsebojnega spoštovanja, ali pa, ako poljski narod tako želi, na podlagi zveze, ki bi določala medsebojno pomoč proti Nemčiji, kot poglaviti so-vražnici Sovjetske unije in Poljske.

S spoštovanjem

J. STALIN.

4. maja, 1943."

Besedilo v ruskem jeziku je bilo pisano na belem papirju, Stalinov podpis pa je bil v zeleni barvi.

S tem, da je Stalin pojasnil najvažnejša povelja načela za poravnave po vojni, je Stalin mnogo prispeval k izboljšanju rusko-poljskih odnosov. Stalin na prvo vprašanje jasno in kratko odgovarja, da želi imeti močno in neodvisno Poljsko, kakor je obljubil predsedniku poljske zamejne vlade Vladislavu Sikorskemu v decembru leta 1941.

Na podlagi te Stalinove zagotovitve bo mogoče poravnati spor med Rusijo in Poljsko. Ako pravi Stalin, da želi po vojni videti "močno in neodvisno Poljsko, tedaj tako tudi misli.

Stalin tudi želi med Rusijo in Poljsko po vojni tesno vojaško zvezo proti Nemčiji, ki je poglavita sovražnica obeh dežel. Toda glede te zveze pravi Stalin "ako poljski narod tako želi".

Stalin ne vpraša poljske zamejne vlade, ako želi po vojni imeti z Rusijo vojaško zvezo proti Nemčiji, temveč bo o tem poljski narod sam odločil. Stalin želi s Poljsko živeti v tesnem prijateljstvu, kajti na sovražno Nemčijo gleda po suhih tleh, ne pa čez kak ocean, zato mu je mnogo lažje na tem, da bi bila Poljska zaveznica Rusije v skupni obrambi proti Nemčiji.

Pričakovati je, da bo sedaj tudi Poljska spoznala, kdo je njen prijatelj in kdo njen sovražnik. Dosedaj je bila Poljska večinoma prijateljica Nemcev, tako v stari Avstro-Ogrski, kakor po prvi svetovni vojni prijateljica prve sovjetske in pozneje nacistične Nemčije.

Čas je, da Poljska najde svojo dušo in se nasloni na svoje slovanske sestre in se naj tudi čuti slovansko državo.

ALI VESTE?

Kot zvesti Američanci bi moral redno prihranjati si denar vsak teden — v Vojnih Hranilnih Bondih in Znamkah.

Iz urada Slovenskega ameriškega narodnega sveta

3935 West 28th St., Chicago, Ill

Zgradba naše organizacije.

Človek je že tak, da se z vso vnamo zavzame za kako stvar šele potem, ko jo temeljito pozna. Zato je zelo dobro in pametno, če si od bližje ogledamo sestavo Slovenskega ameriškega narodnega sveta.

Po referatnem zasedanju, ki je bil predložen in soglasno sprejet na Slov. narodnem kongresu v Clevelandu lani, sestaja SANS iz enajstih izvrševalnega odbora s častnim predsednikom, nadalje iz osrednjega ali širšega odbora, ki šteje 40 članov in članic, potem iz odbora slovenskega tiska, ki ga tvorijo uredniki, oziroma urednice slovenskih listov v Zdr. državah, in pa iz podružnic, ki se jih je do 26. aprila t. l. prijavilo 37.

V smislu sprejetih resolucij imata izvrševalni in osrednji odbor v dobi, ko ni kongresa, vse pravice in vso oblast narodnega kongresa, podružnice pa pravico do zastopstva na vseh narodnih zborovanjih SANSa. Izvrševalni odbor vodi vse posle s pomočjo svojega urada v Chicagu in rešuje vse zadeve, ki se tičejo nalog SANSa. Osrednji ali širši odbor ima zvezo s izvrševalnim postavno pravico v času, ko ni narodnega kongresa, in iz njegove srede izbrani, oziroma izvoljeni tročlanski nadzorni odbor ima pregledati vsake šest mesecev poslovanje in računsko knjigo SANSa. Podružnice imajo skrbeti za redna denarna sredstva, ki so potrebna za izvrševanje nalog SANSa in za vzdrževanje njegovega naroda pa sploh pomagati svetu pri njegovem delu.

Obhajanje Slovenskega dneva. Kakor je bilo naznanjeno v vseh slovenskih listih, je oklical SANS "Slovenski dan" 18. aprila, ko naj so naše misli pletele v mojstno domovino, kjer zasluženi slovenski rod je pod tujevo peto, se po vseh svojih močeh čudovito upira sovražnim silam, umira v tistem vsega občudovanja vrednem odporu ter hrepeni po tisti neizogibni uri, ko mu napoči svetla zora zlate svobode in dan tako zaželjenega odrešenja.

Obhajanje se je vršilo z javnimi shodi in izrednimi sejami naših podružnic v mnogih naših naselbinah. Ustanovilo se je nekaj novih podružnic in nabralo precej prispevkov za naš narodni svet.

Na teh javnih shodih in izrednih sejah so govorniki in govornice slikali strašno trpljenje slovenskega naroda v starem kraju ter krepko poudar-

ili poročili o njegovem številu. Le nekaj podružnic nam je do- slej naznanilo, koliko šteje njihovo članstvo.

Nekaterim podružnicam smo poslali članske izkaznice, ki so kaj praktične ali pripravne in ki obenem služijo tudi za reklamne namene. Ali vse pa še nam niso naznanile, koliko bi jih rade. Do dne 26. aprila smo jih razdelili okoli 2.200.

Če se bodo vsa naša društva in vse druge slovenske organizacije zavzele za to, da si ustanovijo naše podružnice ter privabijo vse svoje članstvo vanje, bo štela naša ustanova več kakor 100,000 članov in članic. To bo potem močna in resnična predstavica slovenskega življa v Ameriki. Kdo bi ne gledal s ponosom in trdnim zaupanjem nanjo! Delo našega narodnega sveta se bo potem silno razmahnilo in uspehi bodo naravnost imenitni, uspehi, ki bodo prinesli nesrečnemu slovenskemu narodu v stari domovini rešitev, in svobodo slovenskega ozemlja v demokratično in avtonomno Slovenijo.

Obhajanje Slovenskega dneva. Kakor je bilo naznanjeno v vseh slovenskih listih, je oklical SANS "Slovenski dan" 18. aprila, ko naj so naše misli pletele v mojstno domovino, kjer zasluženi slovenski rod je pod tujevo peto, se po vseh svojih močeh čudovito upira sovražnim silam, umira v tistem vsega občudovanja vrednem odporu ter hrepeni po tisti neizogibni uri, ko mu napoči svetla zora zlate svobode in dan tako zaželjenega odrešenja.

Obhajanje se je vršilo z javnimi shodi in izrednimi sejami naših podružnic v mnogih naših naselbinah. Ustanovilo se je nekaj novih podružnic in nabralo precej prispevkov za naš narodni svet.

Na teh javnih shodih in izrednih sejah so govorniki in govornice slikali strašno trpljenje slovenskega naroda v starem kraju ter krepko poudar-

ili poročili o njegovem številu. Le nekaj podružnic nam je do- slej naznanilo, koliko šteje njihovo članstvo.

Nekaterim podružnicam smo poslali članske izkaznice, ki so kaj praktične ali pripravne in ki obenem služijo tudi za reklamne namene. Ali vse pa še nam niso naznanile, koliko bi jih rade. Do dne 26. aprila smo jih razdelili okoli 2.200.

Če se bodo vsa naša društva in vse druge slovenske organizacije zavzele za to, da si ustanovijo naše podružnice ter privabijo vse svoje članstvo vanje, bo štela naša ustanova več kakor 100,000 članov in članic. To bo potem močna in resnična predstavica slovenskega življa v Ameriki. Kdo bi ne gledal s ponosom in trdnim zaupanjem nanjo! Delo našega narodnega sveta se bo potem silno razmahnilo in uspehi bodo naravnost imenitni, uspehi, ki bodo prinesli nesrečnemu slovenskemu narodu v stari domovini rešitev, in svobodo slovenskega ozemlja v demokratično in avtonomno Slovenijo.

Obhajanje Slovenskega dneva. Kakor je bilo naznanjeno v vseh slovenskih listih, je oklical SANS "Slovenski dan" 18. aprila, ko naj so naše misli pletele v mojstno domovino, kjer zasluženi slovenski rod je pod tujevo peto, se po vseh svojih močeh čudovito upira sovražnim silam, umira v tistem vsega občudovanja vrednem odporu ter hrepeni po tisti neizogibni uri, ko mu napoči svetla zora zlate svobode in dan tako zaželjenega odrešenja.

Obhajanje se je vršilo z javnimi shodi in izrednimi sejami naših podružnic v mnogih naših naselbinah. Ustanovilo se je nekaj novih podružnic in nabralo precej prispevkov za naš narodni svet.

Na teh javnih shodih in izrednih sejah so govorniki in govornice slikali strašno trpljenje slovenskega naroda v starem kraju ter krepko poudar-

ili poročili o njegovem številu. Le nekaj podružnic nam je do- slej naznanilo, koliko šteje njihovo članstvo.

Nekaterim podružnicam smo poslali članske izkaznice, ki so kaj praktične ali pripravne in ki obenem služijo tudi za reklamne namene. Ali vse pa še nam niso naznanile, koliko bi jih rade. Do dne 26. aprila smo jih razdelili okoli 2.200.

Če se bodo vsa naša društva in vse druge slovenske organizacije zavzele za to, da si ustanovijo naše podružnice ter privabijo vse svoje članstvo vanje, bo štela naša ustanova več kakor 100,000 članov in članic. To bo potem močna in resnična predstavica slovenskega življa v Ameriki. Kdo bi ne gledal s ponosom in trdnim zaupanjem nanjo! Delo našega narodnega sveta se bo potem silno razmahnilo in uspehi bodo naravnost imenitni, uspehi, ki bodo prinesli nesrečnemu slovenskemu narodu v stari domovini rešitev, in svobodo slovenskega ozemlja v demokratično in avtonomno Slovenijo.

Obhajanje Slovenskega dneva. Kakor je bilo naznanjeno v vseh slovenskih listih, je oklical SANS "Slovenski dan" 18. aprila, ko naj so naše misli pletele v mojstno domovino, kjer zasluženi slovenski rod je pod tujevo peto, se po vseh svojih močeh čudovito upira sovražnim silam, umira v tistem vsega občudovanja vrednem odporu ter hrepeni po tisti neizogibni uri, ko mu napoči svetla zora zlate svobode in dan tako zaželjenega odrešenja.

Obhajanje se je vršilo z javnimi shodi in izrednimi sejami naših podružnic v mnogih naših naselbinah. Ustanovilo se je nekaj novih podružnic in nabralo precej prispevkov za naš narodni svet.

Na teh javnih shodih in izrednih sejah so govorniki in govornice slikali strašno trpljenje slovenskega naroda v starem kraju ter krepko poudar-

ili poročili o njegovem številu. Le nekaj podružnic nam je do- slej naznanilo, koliko šteje njihovo članstvo.

Nekaterim podružnicam smo poslali članske izkaznice, ki so kaj praktične ali pripravne in ki obenem služijo tudi za reklamne namene. Ali vse pa še nam niso naznanile, koliko bi jih rade. Do dne 26. aprila smo jih razdelili okoli 2.200.

Če se bodo vsa naša društva in vse druge slovenske organizacije zavzele za to, da si ustanovijo naše podružnice ter privabijo vse svoje članstvo vanje, bo štela naša ustanova več kakor 100,000 članov in članic. To bo potem močna in resnična predstavica slovenskega življa v Ameriki. Kdo bi ne gledal s ponosom in trdnim zaupanjem nanjo! Delo našega narodnega sveta se bo potem silno razmahnilo in uspehi bodo naravnost imenitni, uspehi, ki bodo prinesli nesrečnemu slovenskemu narodu v stari domovini rešitev, in svobodo slovenskega ozemlja v demokratično in avtonomno Slovenijo.

Obhajanje Slovenskega dneva. Kakor je bilo naznanjeno v vseh slovenskih listih, je oklical SANS "Slovenski dan" 18. aprila, ko naj so naše misli pletele v mojstno domovino, kjer zasluženi slovenski rod je pod tujevo peto, se po vseh svojih močeh čudovito upira sovražnim silam, umira v tistem vsega občudovanja vrednem odporu ter hrepeni po tisti neizogibni uri, ko mu napoči svetla zora zlate svobode in dan tako zaželjenega odrešenja.

Obhajanje se je vršilo z javnimi shodi in izrednimi sejami naših podružnic v mnogih naših naselbinah. Ustanovilo se je nekaj novih podružnic in nabralo precej prispevkov za naš narodni svet.

Na teh javnih shodih in izrednih sejah so govorniki in govornice slikali strašno trpljenje slovenskega naroda v starem kraju ter krepko poudar-

ili poročili o njegovem številu. Le nekaj podružnic nam je do- slej naznanilo, koliko šteje njihovo članstvo.

Nekaterim podružnicam smo poslali članske izkaznice, ki so kaj praktične ali pripravne in ki obenem služijo tudi za reklamne namene. Ali vse pa še nam niso naznanile, koliko bi jih rade. Do dne 26. aprila smo jih razdelili okoli 2.200.

Če se bodo vsa naša društva in vse druge slovenske organizacije zavzele za to, da si ustanovijo naše podružnice ter privabijo vse svoje članstvo vanje, bo štela naša ustanova več kakor 100,000 članov in članic. To bo potem močna in resnična predstavica slovenskega življa v Ameriki. Kdo bi ne gledal s ponosom in trdnim zaupanjem nanjo! Delo našega narodnega sveta se bo potem silno razmahnilo in uspehi bodo naravnost imenitni, uspehi, ki bodo prinesli nesrečnemu slovenskemu narodu v stari domovini rešitev, in svobodo slovenskega ozemlja v demokratično in avtonomno Slovenijo.

Obhajanje Slovenskega dneva. Kakor je bilo naznanjeno v vseh slovenskih listih, je oklical SANS "Slovenski dan" 18. aprila, ko naj so naše misli pletele v mojstno domovino, kjer zasluženi slovenski rod je pod tujevo peto, se po vseh svojih močeh čudovito upira sovražnim silam, umira v tistem vsega občudovanja vrednem odporu ter hrepeni po tisti neizogibni uri, ko mu napoči svetla zora zlate svobode in dan tako zaželjenega odrešenja.

Obhajanje se je vršilo z javnimi shodi in izrednimi sejami naših podružnic v mnogih naših naselbinah. Ustanovilo se je nekaj novih podružnic in nabralo precej prispevkov za naš narodni svet.

Na teh javnih shodih in izrednih sejah so govorniki in govornice slikali strašno trpljenje slovenskega naroda v starem kraju ter krepko poudar-

ili poročili o njegovem številu. Le nekaj podružnic nam je do- slej naznanilo, koliko šteje njihovo članstvo.

Nekaterim podružnicam smo poslali članske izkaznice, ki so kaj praktične ali pripravne in ki obenem služijo tudi za reklamne namene. Ali vse pa še nam niso naznanile, koliko bi jih rade. Do dne 26. aprila smo jih razdelili okoli 2.200.

SONART REKORDI

Lepe Melodije!

St. M571—Na Marjance, polka
Kje so moje ročice
Marica peča—polka
Duquesne University
tamburica orkester

St. M575—Terezinka polka
Na planinah—valček
Jerry Kopřivák in orkester
Za toz. cenik in cene plošč se obrušite na: JOHN MARSIC, Inc., 463 W. 42nd St., New York

jali nujno potrebo pomoči, ki mu jo hočemo dati slovenski Amerikanci z delovanjem SANSa za njegovo rešitev in osvoboditev. In sprejemale so se resolucije v smislu onih, ki jih je svetovni predsednik Ebbin Kristan predložil narodu za vzorec.

Podrobnih poročil o tem obhajanju žal še nimamo, ko to pišemo. Resolucije, ki so bile sprejete, na tistih shodih in izrednih sejah, so nam doslej poslale sledeče organizacije, oziroma podružnice: Podružnica št. 2 SANS iz Chicaga; podružnica št. 17 SANS iz Uniontowna, Pa.; podružnica št. 21 SANS iz Clevelanda, O.; podružnica št. 37 SANS iz Joliet, Ill. (tu je bil javen shod, na katerem so ustanovili podružnico), javni shod ameriških Slovencev v Moxhamu pri Johnstownu v Pennsylvaniji in pa javni shod Slovencev na Eveleth, Minn.

Naše članje.

Od 17. do 26. aprila so ustanovile štiri nove podružnice in sicer: št. 34. SANS v Presto, Pa.; št. 35. SANS v Gary, Ind.; št. 36. SANS v Waukegan No. Chicago, Ill. in št. 37. SANS v Joliet, Ill.

Od 17. do 2. aprila so poslale svoje prispevke sledeče podružnice: št. 9. SANS \$9.42; št. 37. SANS \$56.71 št. 17. SANS \$76.00; št. 2. SANS \$50; in št. 11. SANS \$53.00.

Kakor je povzeto po poročilih iz raznih virov, se baš sedaj snujejo nove podružnice po raznih naših naselbinah, zlasti pa v Clevelandu, Chicagu in Milwaukee. Nekaj jih je pa že tudi ustanovljenih, a še ne prijavljenih.

Naše imenik.

Zaen s tem pisanjem bo poslan tudi imenik naših odborov in podružnic vsem slovenskim istom v objavo. Vsi naši listi se prosijo, naj objavijo ta imenik prvi dne 5. maja ali pa čim prej potem in nadalje kar največkrat morejo ali pa vsaj enkrat na mesec. Imenik je stalen, le nove podružnice se mu bodo dodajale vsak teden.

V imeniku za ta teden je le 36 podružnic. Št. 37. SANS še bo to pot v njem, ker ni še urejena zadeva podružničnih uradnikov, da si bila podružnica ustanovljena že na javnem shodu dne 18. aprila.

Naše narodne organizacije.

Kakor je že znano, naši javnosti, so nekatere naše narodne organizacije na svojih polletnih sejah dovolile vsaka po svojih močeh denarno podporo SANSu iz gl. blagajne.

Med temi je prva poslala Slovenska dobrodelna zveza v Clevelandu \$300.00, kateri znesek predstavlja del dovoljene vsote \$11,000.00.

Druga je dne 24. aprila poslala Ameriška bratska zveza, Ely, Minn. \$1,000.00 ki jih je njen gl. odbor dovolil SANSu v pomoč.

Iz morja, plamtčnega nevarnosti in predmetov... prihaja velika redna sila... in vojne!
TYRONE POWER
v svoji začarani posloviti vlogi:
"CRASH DIVE"
V TECHNICOLOR
ANNE BAXTER—DANA ANDREWS
Čudoviti na odru
JIMMY DORSEY in njegov orkester
v gala oderski predstavi.
ROXY Theatre
7th Avenue in 58th St., New York

RAZGLEDNİK

Piše Anna P. Krasna

Materinski dan

V nedeljo bo praznovala Amerika Materinski dan, praznovanje katerega se je, od kar je dorasla slovenska mlada generacija v tej deželi, udomačila tudi med nami.

Naša društva in druge skupine rade prirejajo na ta dan koncerte in zabave v počast materam. In tako vidim, da bodo naši tamburaši iz Brooklyna imeli v nedeljo, 9. maja svoj koncert v Slovenskem domu v Brooklynu.

Kakor je razvidno iz programa, bo prireditev pestra in privlačna za vsakogar, ki rad prebije kako uro ob poslušanju našega petja in godbe.

Na priredbo naših tamburašev in tamburasic opozarjamo zato, ker so ti mladi ljudje aktivni v našem javnem življenju tukaj. Naša Slovenska šola ima med tamburaši lepo število učencev in učenek. Pa tudi drugod se dejstvujejo ti delavni mladi ljudje.

To pa še ni vse — na koncu tiskanskega programa, ki se bo pričel predvajati v nedeljo ob štirih popoldne, je navedel učitelj "Tamburašev", Mr. Ivan Gerjovich imena članov in članic tamburaškega zbora, kateri so sedaj v službi svoje domovine Amerike. Devet jih je — osem mladeničev, ena deklica (Šubljiva Pavla) in Mr. Gerjovich pravi, da je ponosen nanje.

Mislim, da bi bilo lepo in prav, če bi v nedeljo pokazali tudi mi ostali Slovenci in Slovenke v New Yorku in Brooklynu, da smo tudi mi ponosni na to našo slovensko mladino, ki nam pomaga ohranjati in vzdrževati kar imamo našega, istočasno pa so ti mladi naši ljudje vrli državljani in državljanke svoje rodne dežele Amerike.

V naši naselbini bomo najlepše proslavili Materinski dan ako se udeležimo koncerta Slovenskega tamburaškega zbora, ter spodbudimo mladino v njenem delu.

Vstopnina na koncert je prostovoljna.

Dr. Čok o Trstu

Te dni mi je bila poslana zvezo z aprilske izdajo publi-

Stresljaj Vašega Življenja!

PRINE SE JUTRI V
RIVOLI Theatre
Broadway in 49. cestni, New York

AMERIŠKO-SLOVANSKI KONGRES ZA GREATER NEW YORK

PRIPREDI:
DRUGI "UNITY FESTIVAL"

V NEDELJO, 9. MAJA OB 2.30 POPOLDNE

V MANHATTAN CENTER

34th Street med 8. in 9. Ave., New York City

MED DRUGIM TUDI NASTOPAJO NASLEDNJI UMETNIKI IN UMETNICE:

Miss Ann Kopic, priznana slovenska sopranistinja; Mr. William F. Simek; Miss Sophie Paster; Radivo Ruski Zbor; Miss Margaret in Miss Mildred Hopkin; ki boste igrali na koncertno harmoniko, pili in plešali.

Glavni govornik bo:

Mr. Louis Karpinski, profesor na Michiganski Univerzi.

VABLJENI SO VSI SLOVANI!

Vstopnina 55 centov.

Tyrone Power in Anne Baxter, ki nastopata v filmu "Crash Dive", ki je že drugi teden na vzponu v Roky gledališču na 7. ave in 50. cesti v New Yorku.

Italijanski general ubit

London, 5. maja. — Rimski radio je danes poročal, da je bil ubit v letalski nesreči general Mario Piccini, poveljnik po Italiji zasedenega ozemlja Jugoslavije.

Kratka Dnevna Zgodba

FR. MILČINSKI:

SANJE

Včas se nisem brigal za sanje. Zbudil sem se, za hip sem se jih morebiti spomnil, pa jih takoj zopet pozabil. Kaj mi bodo: še za šaljiv dobitnik niso, sem si mislil.

Zdaj sem pa oženjen. Človek jutraj vstane, treba, da je priazen z ženo in kaj govori — vseeno kaj, da le beseda teče — pa govori o sanjah. Žena mi je rekla:

"Ti, čuj, glej naše literate: polovica vsake knjige — nič kot sanje. Lep denar si služiš s sanjami, včas, da ne pišejo zastonj. Ti, ki se ti težko sanja, bi tudi lahko kaj napisal, ne bi ti škodovala kaka kronica postrani. Nova suknje si močno potreben — sram me je že s tabo."

"Suknja je še dobra," sem odgovoril, "saj ima še oba rokava. Ali galoš mi je treba, galoše so skozi. Ni napačna tvoja misel."

Tako se je zgodilo, da sem si začel zapisovati sanje.

In zdaj jih postavljam na prodaj.

Važno za naročnike

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. — Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov, Vas prosimo, da skusate pravočasno naročnino poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali pa plačate našemu zastopniku v Vašem kraju. Zastopnik bo Vaš izročil potrdilo za plačano naročnino.

California:
San Francisco, Jacob Laushin*
Colorado:
Pueblo, Peter Culig
Walsenburg, M. J. Bajuk*
Indiana:
Indianapolis, Fr. Markich
Illinois:
Chicago, Joseph Bevcic*
Chicago, J. Fabian (Chicago, Cleveland in Illinois)
Joliet, Jennie Bambich
La Salle, J. Spelich
Mascoutah, Martin Dolenc
North Chicago in Waukegan, Math Wasek
Maryland:
Baltimore, Fr. Vodopivec
Michigan:
Detroit, L. Plankar*
Minnesota:
Chisholm, J. Lakanich
Ely, Jos. J. Poshel
Eveleth, Louis Gouze
Gilbert, Louis Vessel
Montana:
Roundup, M. M. Panian
Wahsco, L. Champs
Nebraska:
Omaha, P. Broderick
New York:
Gowanda, Karl Strohsa*
Little Falls, Frank Maslo*
Worcester, Peter Rode*
Ohio:
Barberton, Frank Troha*
Cleveland, Anton Bobek, Charles Karlinger*, Jacob Resnik
Glenn, Anton Nagode
Lorain, Louis Baint, John Kums
Youngstown, Anton Kikelj
Oregon:
Oregon City, J. Koblar
Pennsylvania:
Bessmer, John Jevnikar
Conemaugh, J. Brezovec*
Coverdale in okolica, Jos. Paternel
Export, Louis Supanich*
Farroll, Jerry Okorn
Forest City, Math Kamlin*, Frank Blodnikar
Greensburg, Frank Novak
Homer City, Fr. Ferencak
Imperial, Venice Palotch
Johnstown, John Polants*
Krayn, Ant. Tausel
Luzerne, Frank Blitoch
Midway, John Zust*
Pittsburgh in okolica, Philip Progar
Steelton, A. Hren
Turtle Creek, Fr. Schiffrer
West Newton, Joseph Jovan
Wisconsin:
Milwaukee, West Allis, Frank Skok*
Sheboygan, Joseph Rakos*
Wyoming:
Rock Springs, Louis Tauscher*
Diamondville, Joe Rohlich
(*Zastopniki, ki imajo poleg imena, so upravičeni obiskati tudi druge naselbine v njih okraju, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.)

Vsak zastopnik izda potrdilo za svojo, katere je prejel. Zastopnik je tudi priporočamo. — Uprava "Glas Naroda".

Za pristnost in točnost sanj jamči tri leta. Cena po dogovoru. Prekupeem popusti.

Prve sanje. — Sanjalo se mi je škorpijonu. Ta škorpijon je bil sila čudnega rodu, podoban je bil zobni krtačici, na hrbtu je imel vdelane tri rdeče drage kamene in skakal je po tleh, po listju kakor nervozna kobilica. Strah me ga je bilo — ne! če me piči bestija — tu di gnusil se mi je, kajti smelo trdim — ta "smelo trdim" sem čital v knjigi in mi je vseč — torej smelo trdim, da škorpijonov nisem nikdar ljubil. Pa se mi je sanjalo, da sem se vendar ojunail in se spravil ga lovit. Za orožje sta mi služili dve veliki krtači. Previdno sem se plazil za njim, sreča mi je bila naklonjena. Jop! sem ga pritisnil ob tla, in slišal, da je izdihnil svojo strupeno paro. Tačns pa zapazim, da ima ubita zver za rep privezano štiriglatko škatljico. Holat! Odpem jo: kaj je bilo v njej? Lekarniško zdravilo zoper njegove lastni trup. — Ti prikažen, ti! To mi ni bilo le malo po volji in sem si rekel v sanjah:

"Glej, v kaki smeri se po neskončni dobroti in modrosti nebes razvija živalstvo v prilog človeštvu."

Tako se mi je sanjalo.

In zdaj vprašam: Ali niso čudne te sanje? Smelo trdim, izmisliti si jih človek ne bi mogel, pa če bi ves dan pero grizel. V istini zanimive. Dam jih prav poceni. Sprejemem zaupanje v zameno tudi par dobro ohranjenih galoš.

Druge sanje. — Včas se po kosilu zlekнем; da laže zadremam, pa vzamem knjigo v roko. Smelo trdim: to so najlepši trenutki mojega življenja! Čitam, čitam, pa me premaga zaspanec; zatisnem vekli, pa meže čitam kar naprej. Ali kar čitam v sanjah, je vse lažje in zanimivejše, kakor je v knjigi. Ni, da bi govoril: sami Sherlock Holmesi se mi sanjajo. Fino!

Zadnjič sem tako čital in zadremal in v sanjah nadaljeval berilo in ko prijem do konca strani — ali mi roka ne obrne kar sama od sebe lista? Na častno besedo, da je res! In pri tem se zbudim. Pa kaj zopet zaspim in se mi sanja, da odhajam iz doma s klobukom na glavi in z dežnikom v roki, pa se spomnim, da se nisem poslovil od žene — žalostna bo! In glej, v sanjah sem modroval: "Kaj bo žalostna, saj še ležiš na divanu in se ji lahko vsak hip opravičiš z dobro besedo, zakaj si kar tako odšel brez slovesa."

Ali ni čudno: človeku se sanja, da sanja. Meni se to zdi strahovito zanimivo. Kakor da ima človek dve duši, takorekoč drugo v drugi, in ena se je zbudila, toda ne v istini, zbudila se je le v sanjah druge, spita pa obe! Človek ni učenjak, ali vendar smelo trdim, da so te sanje velic pomemben prispevek k dušeslovju.

Beseda gre sedaj učenjakom. Slovenski dušeslovci, pozor! Redka prilika. Svoji k svojim! Cena meščaneka.

Tretje sanje. — Sanjalo se mi je, da sva z ženo napravila izlet na goro; podobna je bila Golici in ne vem, zakaj ji je bilo ime Črni vrh. Ko sva se vračala in dospela zopet v do-

lino, preudarim, tako in tako, da imava do doma še debeli dve uri in da bo toliko hoje nemara presedalo ženi. Za smilila se mi je. Kaj storiti? Pa mi pride sijajna misel: Saj hodiva le v sanjah; ako žena težko hodi, jo zbudim, pa bo hoje konec. In res, ravno po gozdni poti sva jo sekala — pa jo primem prijazno okoli glave in ji zatrobim v uho:

"Micka, če težko hodiš, saj ti ni treba — se pa zbuditi!"

V drugi roki sem držal dežnik, brez dežnika ne grem nikamor, tudi v sanjah ne. Dvignil sem torej ženo in se mi je sanjalo, da sem se zbudil še sam in sem se znašel namesto na gozdni poti pod Črnim vrhom doma v postelji, in kar sem objemal, ni bila glava moje žene, ampak takorekoč blazina. Toda glej čudo: dežnik sem pa le še držal v roki. V postelji, pa dežnik v roki.

Dvignil se mi je dvom, ali sem zbudjen ali še sanjam. Rekel sem sam pri sebi — čudno je, kako je nekateri človek premeten celo v sanjah — rekel sem torej: "Če si se resnično zbudil, bi ti pravzaprav moral tak dežnik izginiti iz rok." Gojil sem pa hkratu lepe darile vroče željo, da mi lepi dežnik ostane, čeprav se zbudim. To se mi ni zdelo nemogoče. Predzrne nove misli so se mi križale po možganih, in že sem v snu koval naklepe, kako bi se dala taki in enaki koristni predmeti in sanj reševati v neznosno draginjo praktičnega življenja. Kak velikanski preobrat bi to bil v narodnem gospodarstvu. Konec socialni bedi! Le fiksirati bo treba sanje na kak način — kaj vem, kako. Morebiti tako, kakor fotograf fiksira slike. Vse to sem preudaril v sanjah — samemu se čudim, da sem bil tako pretkan, po navadi nisem tak.

V teh preudarkih se mi je pa pričel krajati dežnik v roki. Polagoma in vidno je ginil in ostala je še iztegnjena prazna roka. Na! Spričo tega jasnega dokaza sem bil sedajle prepričan, da sem zbudjen. Pa se mi je takoj dalje sanjalo, kako je naju, mene in ženo, na gozdni poti došel voz in sva se peljala domov; Bil sem v galošah in sram me je bilo pred voznikom, da so raztrgani.

Torej prosim: sanjal sem, da se mi sanja; da sanjam! Neverjetno! Toda resnično. Ali imam tri duše? Jaz ne rečem. Nemogoče ni nič pod božjim nebom, zakaj moderna tehnika in veda in sploh kultura stoje, smelo trdim, na izrednem vrhunec.

Žena pravi, naj ustavim pero in neham pisati. "Kako? Zakaj?" Smelo trdim, da jih imam še celo skladnico na razpolago, dobro asortirano, sanj vsake vrste, po vsaki ceni, za vsak okus.

"Zato," pravi žena, "ker tvoje sanje niso piškavega oreha vredne. Čudne so pač, bedaste pa tudi. Nima jo glave ne nog. Kdo bi jih kupil? Te sanje ti ne prinese galoš. Kakega imam moža! Ali nič ne bereš. Vzemti te prosim, le "Trudne rože" v roke, v vsakem poglavju so sanje, beri jih; po tri, štiri strani so dolge, imajo svoj lep začetek in pаметen konec, smisel in jedro in sploh literarno vrednost. Tvoje sanje pa —"

"Moje sanje — kakršne so, takšne so! Sanj si ne morem naročiti, kakor se naročajo kisa, jetera v gostilni."

"Zakaj pa imajo drugi lepe in pametne sanje, sanje, sanje vredne časti in denarja, kaj? Čankar in Meško in vsi!"

"Kaj vem zakaj? Jaz nisem kriv."

"Mar sem jaz kriva?"

"Mogoče. Sanje, pravijo, prihajajo iz želodca. Bog ve, kake imenitne dobrote večerjajo Čankar in Meško in vsi, potem se jim pa lahko kaj boljše sanja. Če bi jih pa pitali z močnikom, kakor ti mene, pa tudi ne bi sanjali cekinov. Vi-diš, tako je!"

"O, ti grdoba!" je vzklila žena. "Enkrat samkrat je bil močnik, kar sva poročena."

Bežal sem in ne vem, kaj je se povedala.

Na cesti sem srečal Zorana, listega, ki je spisal "Trudne rože."

"Servus," sem rekel. "Ali imaš kaj časa?"

"Servus," je odgovoril. "Ali imaš kaj denarja? Čas je denar, jaz imam čas, ti imaš denar, greva na liter vina, plačava vsak pol; jaz dam čas, ti denar!"

Tako se je zgodilo in pri tej priliki sem ga natančno izpovedal, kako in kaj je z literarnimi sanjami.

"Beži no, pastirček bethlem-ski," je rekel Zoran. "Še v sanjah se mi ne sanja, da bi take sanje sanjal, kakršne pišem. Sanje pišem take, da se prilagajo povesti in da mi naredijo poglavje ravno prav dolgo. Saj moj založnik se jezi; pravi, da moji romani niso romani, ampak sanjske bukve in da mi sanj ne bo več honoriral — ta guncout. Naj le poizkusi. — Imam že toliko prednja, da mora biti vesel, če sploh kaj dobi izpod mojih parkljev. Tako je! Veš, z resničnimi sanjami ni nič. Edine sanje, ki so bile kaj vredne, sem imel lansko leto. Sanjalo se mi je, da sem na sv. Jožefa praznik, ki je moj rojstni dan, stal pred glavno pošto in sem videl tri dimnikarje, ki so se sredi ceste pretepali med sabo."

"No — in?"

"Stavil sem in zadel ambo: 4.70 Kr. Vse druge sanje pa so bile od muh."

Nepotrebno trošenje denarja v vojsnem času je podzvestna slabost. Vojna proizvodnja potrebuje vaše dolarje, zato kupujte vojne bonde, namesto, da trošite denar po nepotrebnem.

RAVNATELJEV UKAZ JE PRISIL IGRALCE "THE OX-BOW INCIDENT", DA POSTANEJO ZAVRŽENCI.

Tri besede, ki jih je izgovoril ravnatelj, so napravile iz Henry Fonda puščavnika in še mnogo drugih velikih igralcev iz Hollywooda.

Neizprosni ukaz, ki ga je razglasil William A. Wellman dva tedna, predno se je pričelo vprizarjanje "The Ox-Bow Incident" je bil:

"Ne brižite se!"

To je bilo potrebno zaradi strogo realističnega značaja filma in Wellman je sklenil izdelati ta film popolno v vsaki podrobnosti. Poslušni naročilu, se Fonda Dana Andrews, Anthony Quinn, Henry Morgan in mnogi drugi postali dejansko nedotakljivi v družbi.

Dva tedna so skoro popolnoma ostali sami za sebe. Henry Fonda je šel enkrat v prodajalno po sendvič. Dana Andrews je s temnimi naočniki prebil večere v bolnišnici pri svoji ženi z mlado hčerko. Anthony Quinn je navadno obiskoval sedmo gledališče, Henry Morgan pa je hodil kaj kupovat na Hollywood Boulevard.

Quinn je rekel: "Za dobo filmovanja smo bili izločeni iz družbe."

V filmu nastopajo tudi Mary Beth Hughes in Jane Darwell. Besedilo za ta film je spisal Lamar Trotti po najboljšem romanu, ki je bil napisan zadnja leta.

MATERNI DAN.

Materni dan bomo v nedeljo 9. maja obhajali v dvorani na Osmi v New Yorku. Priredili bomo dve igri, eno v sloven-kem in eno v angleškem jeziku. Nastopila bodo tudi dekleta v zboru, v dvopevih in samospievih. Pa tudi mnogo več drugih zanimivosti bo, da kar najbolj dostojno praznujemo dan, ki je posvečen našim materam.

Zlasti letos naj nam bo ta praznik posebno pri srcu in skušajmo materam prirediti kar najpriljubnejšo zabavo, kaj-ti marsikatera ima svoje sree daleč proč pri svojem sinu, ki se bojuje za svobodo sveta Bog ve kje.

Pokažimo jim, da jih spoštujemo, kajti na oltar dežele so prinesle največje arteve.

Na svidenje v nedeljo 9. maja ob 5. popoldne na Osmi!

Poročevalec.

GOSPODARKE VESTI IZ HRVASKE.

(JIC). — "Deutsche Zeitung in Kroatien" prinaša dne 21. marca dopis, v katerem poročevalec tega nemškega lista priobčuje podrobno sliko živl-skega trga v Zagrebu.

V preteklem tednu — pravi dopis — je bila ponudba mleka izredno slaba in tudi meso, klobase in slično je primanjkovalo. Nedavna uvedba novih maksimalnih cen za jajca, je ostala popolnoma brezuspešna, še manj jih je prišlo na trg kakor prej.

Svežega mesa sploh ni bilo videti. V jako malem obsegu so trgovci prinesli na trg konjsko meso, toda kupecev je bilo preveč in silno omejena ponudba je bila nezadostna. Malo je bilo tudi perutnine, bodisi ži-ve, bodisi zaklane. Prodalo se je nekaj krompirja, toda tudi tu je bila zahteva tako velika, da ponudba niti od daleč ni zadostovala povprašanju.

Ponudba vseh vrst sadja se je obetno zmanjšala.

"Wiener Tagblatt" prinaša v svoji številki od 23. marca naslednji dopis:

"Hrvaški minister za narodno gospodarstvo je izdal naredbo, da bo počeni s 1. aprilom, prodajanje tekstilnih izdelkov zopet dovoljeno. Kmetje bodo mogli kupovati blago in

ZNIZANA CENA KNJIGE —

"Ko smo šli v morje bridkosti"

Ker pisatelj te knjige REV. KAZIMIR ZAKRAJŠEK želi, da pride ta važna in veleraznolna knjiga o razmerah in trpljenju našega naroda v stari domovini v čim največji hitrosti vseh naselbinah Slovenije, ji je znižal ceno na \$2.—, da ako omogoči nakup čim več rojakom.

Vsaka od teh knjig bo potem kakor stalen gost in agitator v doletih hili na obuditev in povečanje zanimanja naših tujakalnih rojakov za njihove trpeče in zaslužene brate v Sloveniji, ki zaslužijo vse naše simpatije, ljubezen in pomoč. Iz tega zanimanja in ljubezni se bo brez dvoma rodila tudi požrtvovalnost, ki je zmogla nuditi jim vso gmozel in tudi propagandno pomoč.

Dosti naših rojakov se še vedno ne zaveda v polni meri, kak-ke strašne stvari so se zgodile v našem starem kraju, a knjiga pa jim bo dala jasno in pregledno sliko o strašnih dogodkih, ki so spremenili lepo in cvetočo Slovenijo v eno samo veliko holočino, ki peče, žge in mori naš slovenski narod na njegovi lastni zemlji.

Kakor številni dosedanjí kupci poročajo, nobena knjiga ni samo enkrat prebrana, temveč gre iz rok v roke, iz hiše v hišo in tako od hiše do hiše vrši svojo važno miseljo, to je da važna zanimanje in odličja ljubezen pri ameriških rojakih do njihovih nesrečnih rojakov doma.

Upamo, da bodo rojaki sedaj, ko je cena znižana, še v dosti večjem številu posegli po tej knjigi, ki je prva in do sedaj edina knjiga svoje vrste, ki je izšla v slovenski in do sedaj v Sloveniji in ostali Jugoslaviji izra časa sedanje vse-zvetorne vojne.

Knjiga je fino izdelana, ima 207 strani in je vezana v platnu.

Knjiga stane sedaj samo **\$2**

Polnina in zavarovalna platna.

Knjiga se naroča pri:

SLOVENIC PUBLISHING CO.

216 West 18th Street

New York City

druge tekstilne izdelke na svo-je "karte" (ration books) toda le kadar bodo popolnoma gotovi z oddajo odrejene količine svojih poljedelskih pridelkov in živine."

Iz privatnih virov smo pre-jeli naslednje cene zagreboške črne borze: 1 kg sladkorja 800 kun; 1 kg masti 800 kun, 1 kg kave 5.000 kun, par čevljev 4.000 kun.

Koncert Materinskega Dne v St. Brigit's Cerkvi v Brooklyn, N. Y.

Rt. Rev. Monsignor J. C. York, župnik cerkve sv. Brigi-te v Brooklynu sporoča, da se bo vršil spomladanski koncert v počast Materinega dneva v soboto in nedeljo, 8. in 9. ma-ja, ob 8:40 zvečer, v solski dva-rani sv. Brigite, na St. Nicho-las Avenue in Grove Street v Brooklyn, N. Y.

Koncert prireja "St. Bri-gid's Choral Society", ki šteje 50 pecev in pevk in je pod vodstvom Jerry W. Koprivska, ki je tudi organist v omenjeni cerkvi.

Na programu bo nastopila tudi naša znana pevka Ann Ke-pie, ki bo podala solospjev.

Vstopnina na koncert je 55 centov.

Vsi Slovenci ste vabljeni, da se udeležite tega koncerta.

Rojake prosimo, ko pošljejo za naročnino, da se poslužujejo —

UNITED STATES

oziroma

CANADIAN

POSTAL MONEY

ORDER,

ako je vam le priročno

SEDAJ LAHKO DOBITE LASTNOROČNO PODPISANO KNJIGO

TWO-WAY PASSAGE

PISATELJA LOUISA A ADAMIČA ZA NAVADNO CENO

\$2.50

Pri naročbi se poslužite naslednjega kupona

Pošiljam Money Order za lastnoročno podpisano knjigo: "THE TWO-WAY PASSAGE" za \$.....

Moje ime _____

St., ulica ali Box št. _____

Mesto in država _____

Naročite lahko to knjigo pri:

KNJIGARNI "Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK

NEBO GORI

ROMAN. — Spisal: IVAN ALBRECHT.

22

Mojca bi se rada branila, toda roke so kakor uklenjene pod tovorom noge so okorne in težke, gadje pa pošastno plešejo pred njo. Cel kolobar jih je že, samih gadov modrasov, ki se vedno bolj urno prepletajo in jezno dvigajo glave. Med strupenim sikanjem ji pojema dih, ko se ji bolj in bolj bliža hladni zar gadjih oči. Pisan modras jo je že z repom oglašil po členkih. Po vsem životu jo spreleti mraz. Joj, to so vendar Šimnove, so rodne brata oči!

Ti! — stoka Mojca, ko se vali proti njej cela tropa gadov — ljudi. Vse jih spozna po očeh, sami ljudje iz trga so in tudi Kornbrenner je vmes.

Mati! — krične dekle v smrtni grozi in začuti dlan na licu. Da, to je materina roka in materin glas tolaži:

„Saj pride Foltan.“

In že se res Foltan poze med gade in modrase. Čisto sam in z golimi rokami bije po sikajočih glavah. Gomazeča golazen se mu opleta okrog nog, vedno više in više, do života mu že sega in še ni kraja.

Mojci od studa in groze ledeni kri. Šimen — modras se je vrغل proti Foltanu, v bliskovitem loku se je pognal čez vse gade in ga bo zdajle pičil naravnost na usta!

O — o — o! davi se dekle v smrtnem obupu. Vse sile napne, plane, se opoteče in se njame za Foltanovo roko. Tedaj široko zastri, obraz je krčevito spačen in oči so polne groze.

„Foltan — ali si — ali si — res ti?“

Šele polbratov sočutni pogled jo docela spet obudi v suho resničnost.

„Kaj misliš, kaj naj to pomeni?“ še vsa polna skrbi in drgeta pove svoje sanje. „Se nikoli se mi ni sanjalo o očetu.“

„Preveč trudna si in žalostna,“ se polbrat umika z očmi. „To je kar tako. In nemara se ti je tudi zato pritaknilo ker je bil predsinočnjim Miha pri nas.“

Skozi okno boža prvi jutranji svit, ko se fant domisli:

„Šimen je že prišel.“

„Zakaj ga pa ni nič sem?“

„Bo prišel, počakaj ko se vrne.“

Dekle se češe. Toda glavnik ji zadržke na tla in roke onahnejo ob životu, ko izve, kaj sta govorila Šimen in Foltan. Nobene besede ne more reči, tako jo presune brezimna bolečina. Polbrat in slepa Kranjičička odideta k rani maši in Mojca ostane sama pod streho z mrtvo materjo, spečo svetarico in s svojo grenko žalostjo.

Grede sreča Foltan davkarja Seelinschegga, ki ga celo ogovori, kar se Foltanu še ni zgodilo, odkar je na svetu.

„Že tako zgodaj na nogah?“ kima davčni gospod in zastopi Gomilarjevemu pot. „Kam pa, kam?“

„Žebrat, gospod,“ ga Foltan pogleda po strani, „žebrat, ko je prišla k nam smrt vasovat.“

Jernej Seelinschegg čuti ob nehljnjeni preprostosti skoraj resnično sočutje in toliko, da se ne obrne in ne odide s tem trkljativim človekom v cerkev, toda greha je že biol dovolj in preveč; zdaj je treba pokore. Davkar si zato poravnava nogo, in se skuša kolikor mogoče vzravhati.

„Pa kar sami greštet!“

„Čudno,“ misli Foltan, „kaj ga je danes prišlo, da se mu zdim tako važen,“ naglas pa:

„Kaj hočemo; moramo vsak zase, da bo Bog za vse.“

„Tako je pametno, res,“ pokima Seelinschegg in seže Foltanu v roko. „Srečno!“

Fant ostrni. Tak gospod, ki ga prej še pogledal ni. Pa kar tako na lepem, sredi ceste; zgodaj jutraj — meni nič, tebi nič, kakor da sta izpod istega klobuka.

„Kako sem kratke pameti,“ se domisli šele čez čas; „zavoljo bratrance je ta prijaznost. Zavrnjen, kakopak, plača davka nič koliko in Šterjak tudi. Zdaj je to vse ena vez. — Eno so naglo zavohali, da se zavrniki in dolanski Gomilarji ne gledajo več križem! Ko bi mati Zala mogla tole videti, bi lastnim očem ne verjela!“ — razpreda Foltan in sree mu je tako polno te misli, da je ne more zamolčati. Ker ni nikogar drugega blizu, jo pove Kranjičički, ki s palico tipaje štorklja kraj njega.

„Mmm,“ zateguje tsarka, „to pa nam velja. Kjer je kup, je koj vse ena dretn!“

Oba molče zavijeta k cerkvi. Jernej Seelinschegg pa se še dolgo ozira nazaj, češ:

„In ima res opraskane dlani. Kdo bi si bil mislil.“

Sinoči, že pozno, sta prišla k njemu dr. Lecker in nadučitelj. „Samo na kratek skok,“ sta dejala in se skrajja vedla tako tajinstveno, da je davkarja že zaskrbelo. Podoba je bila kakor za dvoje, v resnici pa je šlo le za bunte, ki jih je prejšnjo noč dobil Kornbrenner. Jernej Seelinschegg mu jih je prav za prav iz dna srca privoščil, bolj kakor sebi povišanje plače, vendar Rueppneggu in zdravniku ni mogel odreči, ko sta mu po kratkem pojasnilu, kako je pravo sled brččas nevede odkril in nehote izdal napadalčev polbrat Šimen, dejala, naj bi kakor danes dopoldne malo pogledal.

„Samo toliko, če ima fant res opraskane roke.“

Davkar je čutil ponižujočo ost, toda dogodki prejšnje noči pri Kleberju so bili preveč črna pika zanj in jo je bilo treba vsaj zabrisati, ko se že ne da popolnoma izprati. Zato je obljubil svojo pomoč.

Po slabu prespani noči je že z dnem vred vstal in hodil po sobi kakor jetnik. Oprava, zaveza na oknih, medlo sivi svet dramečega se jutra, lastne misli, in Mišina nežna zaskrbljenost, vse ga je davilo.

„Nič,“ je nahnul ženo, ki mu je ponujala zajtrk, „človek je kakor pes.“

Šele zunaj mu je odleglo, ko je noga kakor sama krenila proti Dolem. No — in zdaj že ve, kako in kaj.

„Kako so ti ljudje enaki, drug drugemu!“ ga ohaja, ko grede srečnje delavce, ki hite na delo in ga pozdravljajo vsi z istim značilnim pozdravom ustrahovanega in napol ponemčenega slovenskega življa.

„Pozdravljen!“

„Kakor jaz,“ si topč priznava. „Po obrazu se razpoznavamo, po srečju smo enaki vsi, kar nas je ponižanih.“

(Nadaljevanje prihodnj.)

VSAKEGA MALO

(Nadaljevanje.)

Tiroleci so bili dobro plačani, od 2—3 goldinarjev dnevno. In tako se je začela tista mrznja do tujerodstva. Pokupili so ves najlepše parcelo, pa naj si bodo za tovarno, njivo ali travnik. Denarja so imeli dosti, in to je marsikaterega posestnika premotilo, da je prodal, tisto poletje nekaj, kar se ni imeli so lastno šolo, svoje nemeške maše, tudi v občinskem odboru so bili. Leta 1905 se je raznesla novica, da bodo Tiroleci na nedeljo slavnostno v povorki nesli nemške zastave v cerkev blagoslovit. To je bilo pa še malo preveč predrzno za Domžale in Slovence sploh. Kot Nemčurji so si priskrbeli žendamerijo, da jih varuje, pa ni vse nič pomagalo. Še z večernim vlakom pridejo orožniki iz Jesenice, ki so kmalu pokazali kaj znajo. Vojaška godba ljubljanskih kanalčkov jo je brez godbenih instrumentov popihala po skrivnih potih nazaj v kasarno, ker Domžale so jim bile prevroče. Glavar iz Kamnika, ki je bil tudi Nemčur in njegova boljša, sta mirila ljudi in v zahvalo so jih obmetavali z gnili jajci. Zastavljalo se je Slovence povsod. Če si imel opravka na glavarstvu, na sodniji, ali deželni vladi, povsod ena in ista metoda. Nemec je imel povsod prednost. Spominjam se oglasa v ljubljanskih dnevnikih, da se sprejme delavna moč v tohačno tovarno, ki je bila pod državnim nadzorstvom. Prosilcev je bilo 13 za dotično mesto, 12 Slovencev in eden Nemčur. Nemec je dobil, ki se ljubljanske domovske pravice ni imel. Tako se je zatiralo slovensko delavstvo vse povsod. Avstrijska vlada je roko v roki delovala s klerikalno stranko, ki je imela veliko zaslonbo pri kmetkem ljudstvu, da zaustavi napredni element, ki je vse povsod silil v ospredje in tudi bil že v večjih krajih v sedlin. Na Primorskem je bilo vse drugače, in zakaj? Tam so vsakemu

širokoustnežu že pri prvi priliki usta zamašili.

Leta 1907 sem slučajno dobil delo v Komnu na Krasi kot pomočnik, kjer sem ostal skoro deset mesecev. Okolica mi ni bila prav preveč pri srcu, radi tolikega kamenja, ali kaj da mlad človek, ko dobi dobre prijatelje. In tako sem videl tisto poletje nekaj, kar se mi imeli so lastno šolo, svoje nemeške maše, tudi v občinskem odboru so bili. Leta 1905 se je raznesla novica, da bodo Tiroleci na nedeljo slavnostno v povorki nesli nemške zastave v cerkev blagoslovit. To je bilo pa še malo preveč predrzno za Domžale in Slovence sploh. Kot Nemčurji so si priskrbeli žendamerijo, da jih varuje, pa ni vse nič pomagalo. Še z večernim vlakom pridejo orožniki iz Jesenice, ki so kmalu pokazali kaj znajo. Vojaška godba ljubljanskih kanalčkov jo je brez godbenih instrumentov popihala po skrivnih potih nazaj v kasarno, ker Domžale so jim bile prevroče. Glavar iz Kamnika, ki je bil tudi Nemčur in njegova boljša, sta mirila ljudi in v zahvalo so jih obmetavali z gnili jajci. Zastavljalo se je Slovence povsod. Če si imel opravka na glavarstvu, na sodniji, ali deželni vladi, povsod ena in ista metoda. Nemec je imel povsod prednost. Spominjam se oglasa v ljubljanskih dnevnikih, da se sprejme delavna moč v tohačno tovarno, ki je bila pod državnim nadzorstvom. Prosilcev je bilo 13 za dotično mesto, 12 Slovencev in eden Nemčur. Nemec je dobil, ki se ljubljanske domovske pravice ni imel. Tako se je zatiralo slovensko delavstvo vse povsod. Avstrijska vlada je roko v roki delovala s klerikalno stranko, ki je imela veliko zaslonbo pri kmetkem ljudstvu, da zaustavi napredni element, ki je vse povsod silil v ospredje in tudi bil že v večjih krajih v sedlin. Na Primorskem je bilo vse drugače, in zakaj? Tam so vsakemu

širokoustnežu že pri prvi priliki usta zamašili. Leta 1907 sem slučajno dobil delo v Komnu na Krasi kot pomočnik, kjer sem ostal skoro deset mesecev. Okolica mi ni bila prav preveč pri srcu, radi tolikega kamenja, ali kaj da mlad človek, ko dobi dobre prijatelje. In tako sem videl tisto poletje nekaj, kar se mi imeli so lastno šolo, svoje nemeške maše, tudi v občinskem odboru so bili. Leta 1905 se je raznesla novica, da bodo Tiroleci na nedeljo slavnostno v povorki nesli nemške zastave v cerkev blagoslovit. To je bilo pa še malo preveč predrzno za Domžale in Slovence sploh. Kot Nemčurji so si priskrbeli žendamerijo, da jih varuje, pa ni vse nič pomagalo. Še z večernim vlakom pridejo orožniki iz Jesenice, ki so kmalu pokazali kaj znajo. Vojaška godba ljubljanskih kanalčkov jo je brez godbenih instrumentov popihala po skrivnih potih nazaj v kasarno, ker Domžale so jim bile prevroče. Glavar iz Kamnika, ki je bil tudi Nemčur in njegova boljša, sta mirila ljudi in v zahvalo so jih obmetavali z gnili jajci. Zastavljalo se je Slovence povsod. Če si imel opravka na glavarstvu, na sodniji, ali deželni vladi, povsod ena in ista metoda. Nemec je imel povsod prednost. Spominjam se oglasa v ljubljanskih dnevnikih, da se sprejme delavna moč v tohačno tovarno, ki je bila pod državnim nadzorstvom. Prosilcev je bilo 13 za dotično mesto, 12 Slovencev in eden Nemčur. Nemec je dobil, ki se ljubljanske domovske pravice ni imel. Tako se je zatiralo slovensko delavstvo vse povsod. Avstrijska vlada je roko v roki delovala s klerikalno stranko, ki je imela veliko zaslonbo pri kmetkem ljudstvu, da zaustavi napredni element, ki je vse povsod silil v ospredje in tudi bil že v večjih krajih v sedlin. Na Primorskem je bilo vse drugače, in zakaj? Tam so vsakemu

Knjiga je posebno privlačna kot darilo za mladeniča, ki se zanima za naravo

V knjigi je natančno popisano življenje posameznih živali, živali na suhem, v morju in v zraku, tako da bo vsakdo, ki ljubi naravo in njeno pestro živalstvo, knjigobral s velikim zanimanjem, ker bo v njej našel marsikaj iz življenja divjih živali, kar mu doslej še ni bilo znano. Prvotno je bilo namenjeno to veliko delo študentom in ljubiteljem narave, toda je slednje izšla v eni sami knjigi, ki je pri vsem svojem skrajšanju prinesla popolni popis življenja AMERIŠKE DIVJAČINE. Knjigo bo z užitkom bral lovec, ker odnaja in popisuje vse živali, ki jih je dovoljeno in prepovedano streljati; farmer, ker so popisane živali, ki na polju koristijo ali škodujejo ter slednje ribi, ker so v knjigi našteje VSE RIBE, KI ŽIVE V AMERIŠKIH VODAH. Poleg poljudnega popisa in priporočila vsebuje knjiga 327 SLIK (fotografij); 6 slik v naravnih barvah, v velikosti cele strani, ter ima 773 strani. Velikost knjige je 9 x 6 inčev. Knjiga opisuje sesavce, ptice, rabe, kake in živali, ki so ravno tako na suhem kot v vodi doma. — Vezana je v močno platno s stlačimi črkami.

POMISLITE, TO KNJIGO LAHKO DOBITE SEDAJ ZA CENO:

Sedaj \$3.50

Naročite pri:

KNJIGARNI
Glas Naroda
216 WEST 18th STREET
NEW YORK

BOLNI ROJAKI

Naš simpatični g. župnik Rev. Pius J. Petrie je že nekaj dni bolan, ter je stalno pod stalnim zdravniškim nadzorstvom na svojem stanovanju v župnišču: 62 St. Marks Place, New York. — Nadalje sta na svojem stanovanju pod zdravniško oskrbo tudi znana rojakinja Mrs. Helen Corel, 67 Scholes St. Brooklyn N. Y., kakor tudi njen sin Jerry. Želim vsem trem, da čimprej mogoče okrevaajo.

A. F. Svet.

NOVA IZDAJA

Dobri Atlas

je nujno potreben

... in ravno v

HAMMONDOVEM NOvem

Svetovnem Atlasu

NAJDETE ZEMLJEVIDE, KI SO TAKO POTREBNI, DA MORETE SLEDITI DANAŠNJIM POROČILOM

Zbirka nanovo in lepo tiskanih zemljevidov v 7 barvah, kaže svet, kakoršen je danes in vam pomaga razumeti zgodovinsko vaino delovanje diktatorskih in demokratskih vlad.

NEKAJ POSEBNIH VAZNOSTI

Sestav sveta—abecedni seznam dežel, provinc—navaja površino, prebivalstvo, glavna mesta in kraj na zemljevidu.

Seznam mest in trgov—navaja ime kraja, okraj, in državo, prebivalstvo in kraj na zemljevidu.

Zastave vodilnih držav—v polnih barvah, vsa skupaj 56; cela vrsta narodnih barv.

ILUSTRACIJE—45 skrbno izbranih resničnih fotografij iz vseh krajev sveta.

NOV LJUDSKO ŠTETJE—Uradne številke glavnih mest in trgov v Združenih državah in kaže primerjavo s starim štetjem.

Svet pripada ljudem, katerih radovednost nima obzorja

Ta atlas, ki sam sebe popravlja, ima namen rešiti marsikatera napačna ali vprašanja, ki nastanejo v raznih razgovorih. Strani so skladne svetovnega znanja in podajajo razsežnost zemlje, površine sončnega sistema, pokrajine in globoko oceano in jezer, dolgotrajnih rek in prekopov, površino poglavitnih otokov in visokost svetovnih gor. To so odgovori na mnoga današnja vprašanja.

Naročite pri:

Slovenic Publishing Company
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

SEDAJ

40 centov

PO POŠTI
V URADU — 35 CENTOV

48 VELIKIH STRANI

SMRTNA KOSA

Danes zjutraj je v Bellevue bolnišnici v New Yorku umrl poznani rojak Louis Perne, v starosti 58 let. Doma je bil iz Trzina pri Domžalah. Njegovo truplo leži v pogrebem zavodu Anton Kirm, 514 E. 6th St. Pogreb bo v ponedeljek ob 10. uri iz cerkve sv. Cirila na pokopališče sv. Trojice.

Takaj zapuščajo sestrji Antonijo Rupnik in Johanno Pilich, v starem kraju pa enega brata in eno sestro ter več sorodnikov. Blag mu spomin — ostalim pa naše iskreno sožalje!

†

†

†

†

†

†

†

†

†

†

†

†

V Sheboygan, Wis., je nedavno umrla po dolgi bolezni Cecilija Zagore, stara 52 let. V Ameriki je bivala 30 let. Zapuščajo moža, sina, ki je pri vojakih in omoženo hčer.

†

V Chicago, Ill. je pred dnevi umrla Jennie Stern, stara 63 let. Kje je bila rojena ni bilo sporočeno. Zapuščajo moža.

†

V Jacksonville, Kans., je dne 24. aprila preminila Mrs. Mary Terlep, roj. Selak, doma ob Skoecjani na Dolenjskem. Zapuščajo moža Johna, pet sinov in dve hčeri ter dva brata.

†

†

†

†

†

†

†

†

†

†

†

†

†

V No. Braddock, Pa., je dne 18. aprila po dvoletni bolezni umrl George Miketič, star 47 let in rojen v Preloki pri Vianici v Beli Krajini. Tukaj ne zapuščajo nobenih sorodnikov.

†

V Manor, Pa., je pred dnevi umrl Peter Habjan, star 77 let in rojen v Siveh nad Škofjo Loko na Gorenjskem. V Ameriki je živel 42 let in tukaj ne zapuščajo nobenih sorodnikov.

†

V Yukon, Pa., je pred dnevi umrl Frank Znidaršič, star 67 let in rojen v Begunjah nad Cerkljico. Bil je vdovec in star naseljenec, ki zapuščajo sinov in hčera.

†

†

†

†

†

†

†

†

†

†

†

†

SLOVENCI, KUPUJTE BONDE DRUGEGA VOJNEGA POSOJILA.

Rojaki v celi državi New York naj vsak nakup Vojnih bondov naznanijo zakladniškemu oddelku Združenih držav se v ta namen poslužijo spodaj priloženega kupona.

WAR BOND PURCHASE ADVISE COUPON

War Saving Staff
U. S. Treasury Department,
1270 Sixth Ave., New York - N. Y.

This is to advise you that during present Second War Bond Campaign I (we) have purchased Bond(s) amounting to \$..... of maturity values as my (our) contribution towards buying the PT Boats allotted to residents of Yugoslav origin in the State of New York.

Respectfully

Name

Address